

Dragi učenici,

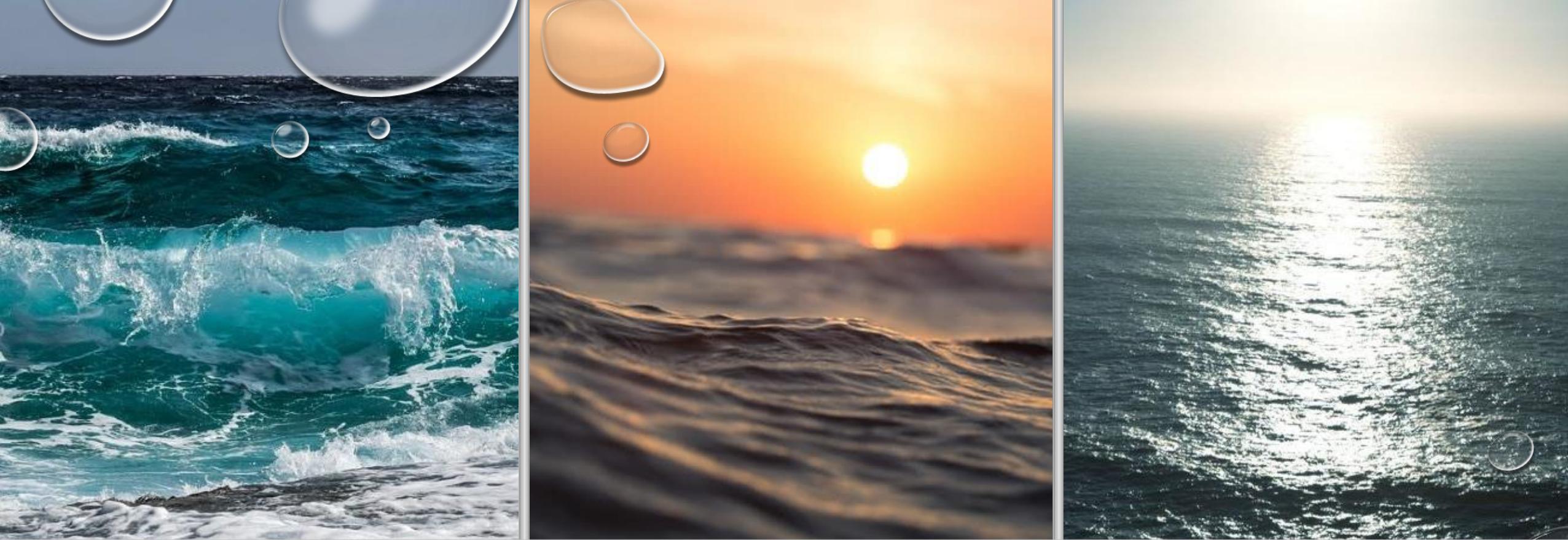
Četvrtak 14.5.2020.

*Nastavljamo s vodama, prelazimo na „**More**” koje ćemo podijeliti na 2 nastavne jedinice (lekcije), a danas radimo „**Značenje i svojstva mora**”.*

- **pogledajte** prezentaciju (majte **atlas** uz sebe jer će vam trebati)
- **pročitajte** tekst u udžbeniku str. **96. - 98.** (*Do morskih mijena*)
- **prepišite** plan ploče (na kraju dokumenta)
- **riješite** zadatke u RB na str. 117. i 118. – **poslikajte i pošaljite** do **nedjelje 17. svibnja**
* **Pronađite** u atlasu **5 mora** i **napišite** njihove nazine u bilježnicu

Ukoliko imate nejasnoća, slobodno mi se javite.

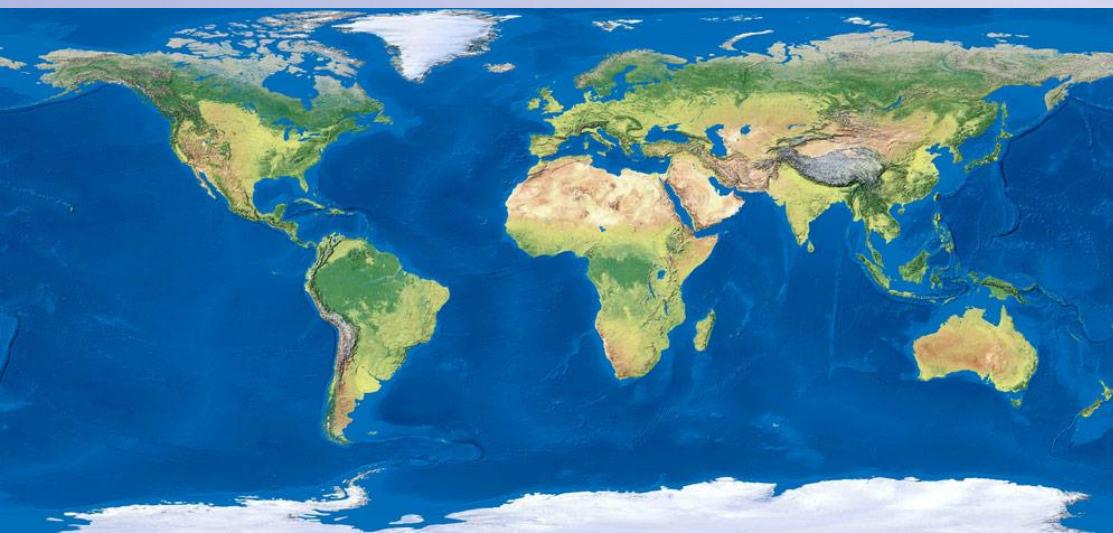
Sretno u radu! ☺

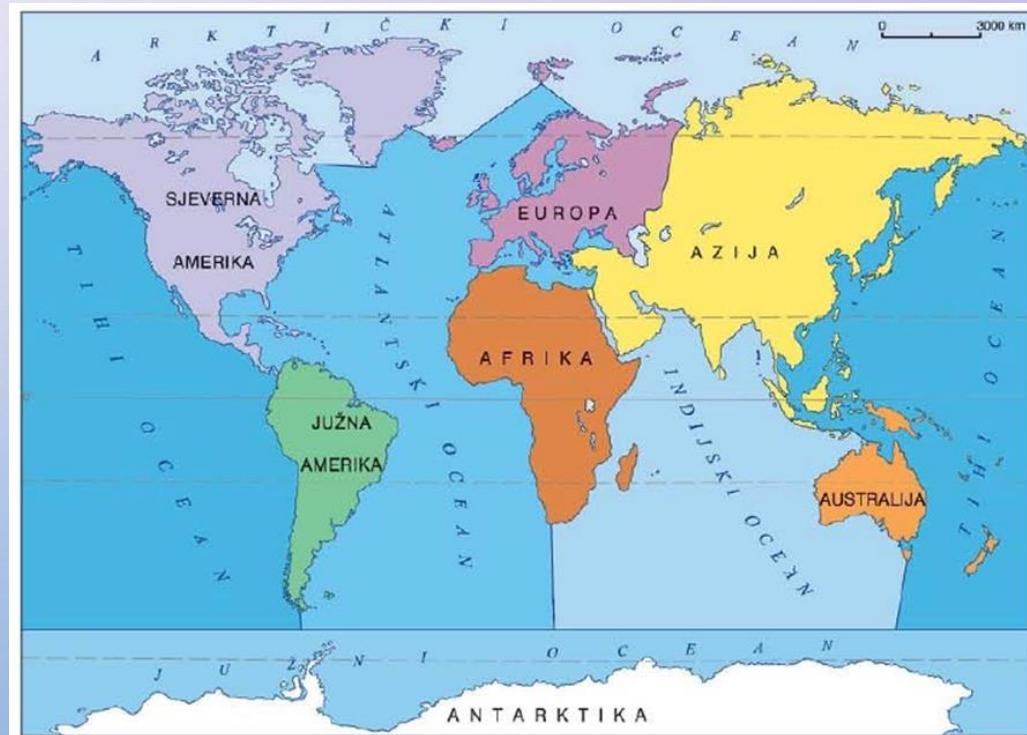
ZNAČENJE I SVOJSTVA MORA

Svjetsko more

- jedinstveno, povezano, podijeljeno na **oceane**
- čine ga oceani i mora → odijeljeni dijelovima kopna
- **morski prolazi** (tjesnaci) – povezuju susjedna mora
  - **prolazi** – nastali prirodnim putem: npr. Gibraltarska vrata, Bospor
  - **kanali** – prokopali ljudi: npr. Sueski, Panamski kanal

Ponovi oceane

Morski prolazi

Gibraltar

Gibraltar - razdvaja Europu od Afrike

Bospor - razdvaja Europu od Azije

Pronađi ih u atlasu

Why was the building of the Panama Canal important to the United States?

Morski kanali

Sueski kanal

Sueski kanal (Suez) - razdvaja Afriku od Azije

Pronađi ih u atlasu

Panamski kanal - razdvaja Sjevernu i Južnu Ameriku

Značenje mora

- golem spremnik vode i Sunčeve topline
- važan izvor hrane
- sol
- rudno bogatstvo
- najjeftiniji prometni put → luke
- turizam ...
  - *problem onečišćenja*

Ribolov

turizam

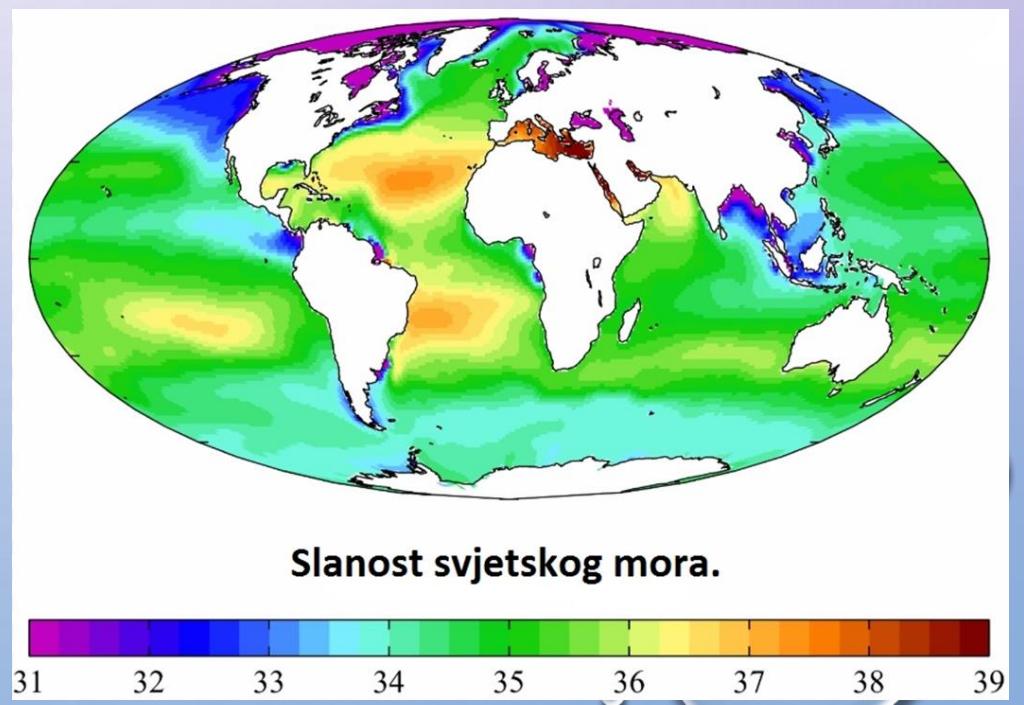
Osnovna svojstva mora:

- Slanost
- Temperatura
- Prozirnost
- Boja

1. Slanost

- označava količinu otopljenih soli u vodi
- izražava se u **promilima %** - označava koliko **grama soli ima u litri morske vode**
- **prosječna slanost svjetskog mora = 35 %**

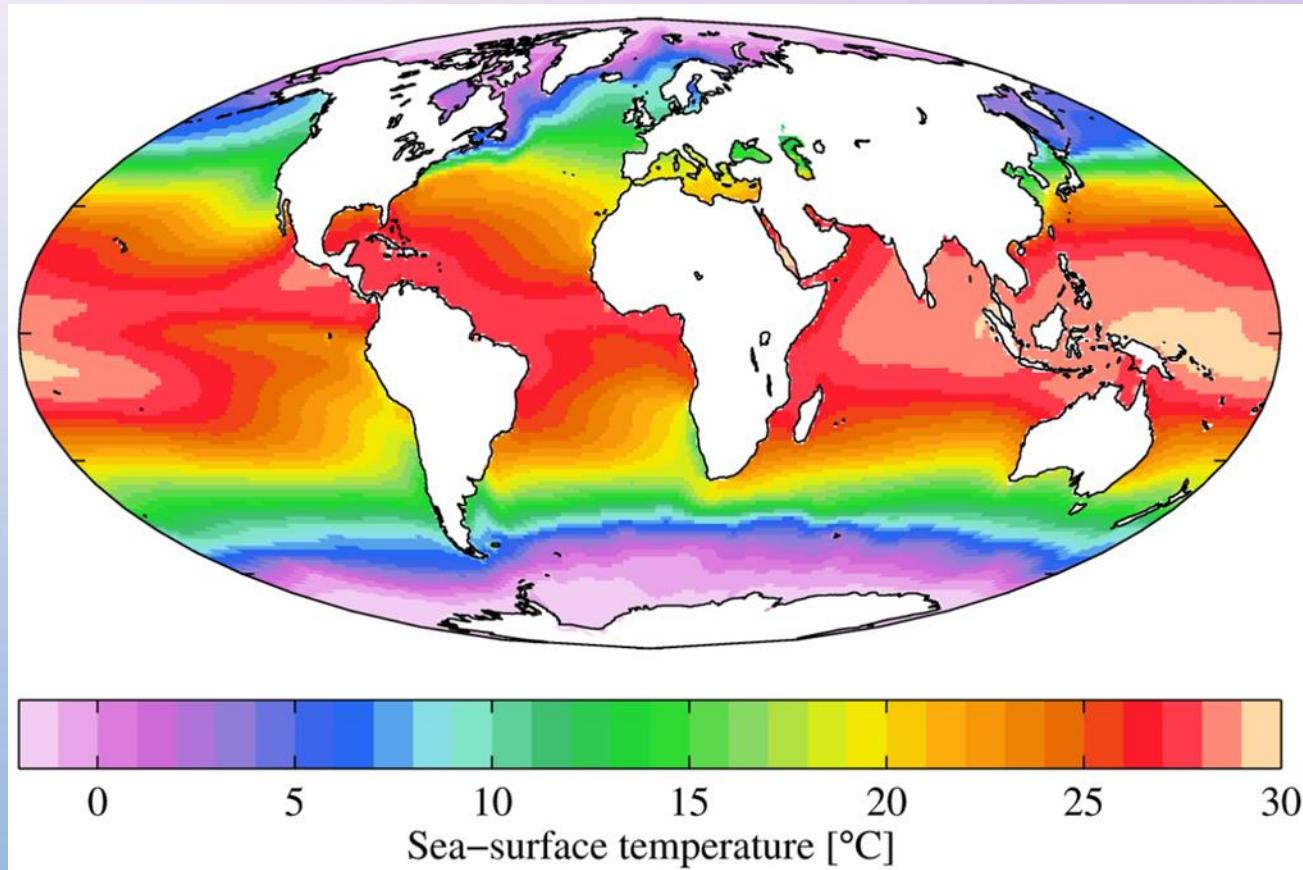

2. Temperatura

- ovisi o zagrijavanju Sunčevim zrakama
- blizu ekvatora su najtoplja mora
- Jadransko more – toplo more

Ljetna temperatura površinskog sloja Jadranskog mora penje se čak iznad 25 °C!

3. Prozirnost

- ovisi o slanosti i temperaturi
- toplija mora su prozirnija od hladnijih

**boja i prozirnost ovise i
o količini planktona*

4. Boja

- **odraz neba** na morskoj površini
- na boju utječu: nebo, dubina mora, živi svijet u moru, onečišćenje mora...

Ponovimo usmeno

1. Koja je razlika između morskih prolaza i kanala? Navedi neke i pokaži na karti.
2. Nabroji svojstva mora.
3. Koliko iznosi prosječna slanost mora?
4. O čemu ovisi prozirnost mora?
5. Što utječe na boju mora?

• **Ne zaboravi pronaći na karti 5 mora i zapisati njihove nazive u bilježnicu**

(ne trebate mi ih poslati, samo RB)

ZNAČENJE I SVOJSTVA MORA

Značenje mora: spremnik vode i Sunčeve topline, izvor hrane, sol, turizam, promet...

- svjetsko more: oceani i mora
- **morski prolazi** – povezuju susjedna mora
  - **prolazi:** npr. Gibraltarska vrata, Bospor
  - **kanali:** Sueski, Panamski kanal

Svojstva mora:

- **slanost** (35 ‰ prosječna slanost)
- **temperatura**
- **prozirnost**
- **boja**